

## Belföldi hírek

bb.1. országos helyzetkép a törvénytudó doktorokról - politikai pálya a jogász hivatás - a jogásztársadalom elemzésének tapasztalatai

i tf/tr/hi/ok la

1974. július 26.

a jogászság társadalmi helyzetét is fölmérték annak az országos vizsgálódásnak a során, amellyel a magyar értelmiségnek a közéleti helyét, politikai, szakmai szerepét elemzik. mik a tapasztalatok, milyen tényeket tártak fel a szám szerint mintegy 30.000 jogi doktor élet- és munkakörülményeiről - erről tájékozódott a felmérést szervező magyar jogász szövetség vezetőitől tóth ferenc, az mti igazságügyi tudósítója.

- a politika és a jog különleges kölcsönviszonyánál fogva - mondták - a jogász hivatás egyike a politikai jellegű értelmiségi foglalkozásoknak. jóllehet a jogászság nem homogén réteg, mivel a jogász funkciók eltérőek, mégis helyénvaló a jogászság egységéről beszélni. ez ugyanis a jog társadalmi funkciójából következik, mert a jogász minden esetben jogszabállyal dolgozik, a jogszabályt alkalmazza, illetve annak alapján intézkedik. tehát a jog lényegéből, jellegéből következős jogász hivatás egysége.

- a magyar értelmiségnek - a legutóbbi népszámlálás adatai szerint - 8,5 százaléka jogász. mintegy huszezren vannak az aktív keresők a jogászdiplomás csoportjában. ez a szám tekintélyes ugyan, de az igazsághoz hozzátartozik, hogy csak körülbelül 11.000-en dolgoznak kimondottan jogi munkakörben. a többiek írodai - számviteli, egészségügyi-kulturális, illetve műszaki területen tevékenykednek. az, hogy a jogi képzettséggel rendelkezőknek csak 63 százaléka dolgozik jogi munkakörben - ami valamennyi értelmiségi csoporthoz viszonyítva a legrosszabb arány - népgazdasági és felsőoktatási szinten nagy veszteséget jelent. a jogászok pályájukon kívül maradásában kétségtelenül nagymértékben közre játszik a jogi diploma „átválthatósága”, amely miatt szívesen alkalmaznak jogászt nem jogász munkakörökben.

/folyt.köv./

- 1 -

bb.1./országos helyzetkép ..... 1. folyt./ok

- arra a kérdésre, hogy van-e jogász-hiány jelenleg magyarországon és kielégítő-e a jogász-utánpótlás helyzete, már csak azért sem egyszerű válaszolni, mert míg egyes jogáspályákon minden statisztikai vizsgálat nélkül megállapítható, hogy hiány van jogászokban, addig másutt tulajdonképpen tapasztalható. a helyes válaszhoz nemcsak az egyetemeken végzők számát kell vizsgálni, hanem figyelembe kell venni a jogászok kor-strukturát. míg a 30 év alattiak aránya csak 7 százalék, addig az értelmiség egészének több mint egynegyede tartozik e korosztályhoz. ugyanakkor a 40 év feletti jogászok 64 százalékot képviselnek. méginkább kiemelendő, hogy a pályán lévő jogászok egyharmada 50 éven felüli. így minden más értelmiségi pályával összevetve, a jogászok pályát fenyegeti leginkább az elöregedés veszélye. különösen érzékelte ezt az egyes munkaterületeken mért adatok. így a nyugdíjasok, de még dolgozó jogászok aránya a pályán működők összelétszámahoz viszonyítva a következő: vállalati jogászoknál 8, bírásnál 11, ügyvédeké 15, szövetkezeti jogtanácsosoknál 22 százalék. a tanácsai jogászoknál ez csak 1 százalék, az ügyészeknél négy százalék. itt kell megemlíteni, hogy az országos szükségleteknek megfelelően a negyedik ötéves terv időszakában körülbelül 2500 új jogászra van szükség. az egyetemeken évenként végzők számát figyelembe véve ez kielégíthető igény.

- a jogászság pályaképe, a pályán kívüli mobilitás, az át- és visszarámlás objektív folyamat eredménye, amelynek három fő összetevője van. mindenekelőtt a szakmai presztizs. a másik összetevő a vélt, vagy a valóságos jövedelmi szint vonzása. harmadsorban a pályák közötti mozgást az is befolyásolja, hogy az egyik vagy másik pályát viszonylag szabadabb, vagy kötöttebb pályának tartják-e. az említett felmérés során 1.200 jogász kapott olyan kérdést, hogy milyen sorrendet állapítana meg a szakmai presztizs és a jövedelemről alkotott elképzelés alapján. a válaszok szerint a szakmai presztizs sorrendjében első helyen a bírás állnak, majd az ügyészek és az ügyvédek következnek. a vállalati és szövetkezeti, valamint az igazgatási apparátusban végzendő munka kevésbé vonzó. ha a kérdés anyagi oldalát nézzük, akkor más képet kapunk. az egyes jogi pályák jelenlegi jövedelemrangsora a jogászok véleménye szerint a következő: ügyvédek, ezután a szövetkezeti, majd a vállalati jogtanácsosok következnek és végül az ügyészek, bírás és a tanácsai apparátusban dolgozók. érdekes módon az előbbi presztizs-sorrend egészében megfelel annak a kívánatos, tehát ideális jövedelem-rangsornak, amelynek a megkérdezettek szerint a következőképpen kellene alakulnia: bírás, ügyészek, ügyvédek és a másik három foglalkozási ág.

/folyt.köv./

- 2 -

bb.1./országos helyzetkép ..... 2. folyt./ok

- a jogásznők aránya az összes jogászdiplomásokhoz viszonyítva 10 százalék, de a kimondottan jogi pályákon arányuk magasabb, körülbelül 16 százalék. a jogásznők korösszetételben fiatalabbak mint a férfiak: több mint egyharmaduk 30 éven aluli, csaknem 60 százalékuk 30-50 év közötti, a munkaképes koron felüliek aránya elenyésző. a tapasztalatok szerint a végzős joghallgatóknak nagyobb százalékban mennek kimondottan jogi pályára, mint a férfiak. legtöbben a bíróságokon és a tanácsai apparátusban dolgoznak, legkevesebben a szövetkezeti jogászok és az ügyvédek között. tapasztalati igazság, hogy a jogásznők egészében „férfiasan”, állják meg helyüket bármely jogász pályán.

- a jogászság társadalmi helyzetéből adódó feladatok között a legfontosabb, hogy a jogász munkát ne csak a társadalmi munkamegosztás egyik szakmai összetevőjének, hanem elsődlegesen politikai hivatásnak tekintsük. a politikai jelleg azt is megköveteli a hivatás gyakorlójától, hogy legyenek a társadalmi tudat és a jogtudat formáló is. ezt a jogászság közéleti szerepének növelésével érhetjük el. szükség van a jogi-szakmai kulturáltságra, a jogtechnikai műveltségre - a jogszabályismeret - további fokozására is. a jogásztól joggal várja el a társadalom, hogy érzékenyen reagáljon az élet támasztotta új követelményekre és feladatokra. a jogászság viszont elvárja, hogy a társadalom még fokozottabban ismerje fel a jogász munkájának fontosságát. a magyar jogász szövettség álláspontja szerint a jogászoknak, jogi doktoroknak szakmai tudásukkal, politikai, emberi magatartásukkal továbbra is hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy társadalmunkban a jogász foglalkozás az újat, a haladást szolgáló megbecsült hivatás legyen./mti/

-.-

bb.4. külföldi vendéghajók a balatonon

vid/kz/ok -cz

1974. július 26.

a balatonra érkező külföldiek gépkocsi utánfutókon és teherautókon, sok vitorlást és motorcsónakot hoznak magukkal a magyar tengerre. a külföldi lobogó alatt közlekedő vízijárművek elvegyülnek a hazaiak között, így gyakran valóságos nemzetközi hajóparádé látványában gyönyörködhetnek az üdülők. a legtöbb vendéghajó az nszkból, ausztriából, az ndk-ból és Lengyelországból érkezett. sok közöttük a könnyen szállítható műanyaghajó, de bőven akadnak nemzetközi osztályokba sorolható egységek is./mti/

-.-  
- 3 -

M

t

bb.2. egy évtized múlva újra kell rajzolni a velencei-tó térképét - nagyszabású partfalépítési, vízügyi munkák a tóparton

vid/kz/ok -cz

1974. július 26.

újra kell rajzolni egy évtized múlva a velencei-tó térképét. a nagyszabású, évek óta tartó partfalépítési, mederszabályozási munkák eredményeként ugyanis megváltozik a tó partvonala, a parti nádasok feltöltése után pedig előreláthatóan két négyzet-kilométerrel csökken majd a vízfelület. ez azonban nem jelenti az üdülésre, csónakázásra, vízisportokra alkalmas vízfelület csökkenését is, hiszen a nádasok irtása következtében egyre nagyobb vízfelületet szabadítanak fel. a nádasok jelenleg még a tó kétharmadát borítják. az irtási munka után a szabad víztükör és a nád aránya fele-fele lesz majd.

jelenleg is nagyszabású vízügyi, partfalépítési munkákat végez a tó partján a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság. gárdonyinál végzik az ugynevezett határi nád kotrását. a cél az, hogy agárdtól gárdonyig terjedő összefüggő, szabad vízfelület alakuljon ki. e célból, csak ezen a területen 151.000 négyzetméter nádat kell kiirtani. a munka felével már végeztek, előreláthatóan 1976-ban fejezik be. ezzel a munkával párhuzamosan gárdonyban épül a tópart harmadik kikötője: 400 csónak „parkoló helye”, lesz. új horgászkikötőt is létrehozhatnak. ebben 120 csónakot tudnak majd elhelyezni a pecázók.

a tó déli kanyarulatánál - velencénél - folyamatban van a partfalépítés alapját képező kőszórás. ez a területen - az ugynevezett fürdető tisztáson - negyven-ötven centiméter vastagságú szerves iszapot kell majd kikotorni a vízügyi munkásoknak ahhoz, hogy megfelelő, jó strandot biztosítsanak a velencei ifjúsági kiránduló- és üdülőcentrum fiataljainak.

épül az autósstrand is velencén, ott jelenleg még a parti nádat irtják, s a partfalat építik. a tervek szerint még az ősszel végeznek a partfalépítéssel, s utána megkezdik a strand közművesítését, „berendezését”, „/mti/

- . . -  
- 4 -

bb.3. a minszki opera balett együttese a szigeten - augusztus szabadtéri ujdonságai a fővárosban

i nn/s/hi/ok la

1974. július 26.

a nyári szabadtéri évad második felében is kellemes meglepetések várják a művészetek kedvelőit budapesten. augusztus 2-án a margitszigeti szabadtéri színpadon róza miklós, a magyar származású hollywood-i zeneszerző műveiből rendeznek hangversenyt, amelyet maga a komponista dirigál. az esten, amelyen többek között világhírű filmek - a ben hur, el cid, valamint a dzsungel könyve - kísérőzenéje csendül fel, közreműködik szirmay mártá, varsányi lászló, ráday imre, valamint a máv szimfonikusok.

nagy érdeklődés előzi meg máris az állami lenin-renddel kitüntetett minszki akadémiai opera és balett nagy színház balett-együttesének vendégjátékát. a kiváló szovjet táncosok két alkalommal lépnek a margitszigeti színpad közönsége elé augusztus 7-én és 8-án: műsorukon a carmen szvit, a poloveci táncok szerepelnek és részlet minkusz bajadér című balettjéből. augusztus 10-én, illetve 23-án a magyar állami népi együttes vendégjátékára kerül sor: a neves magyar társulat ecseri lakodalmas című ének-zene és táncműsorát viszi a közönség elé.

augusztus 11-én, illetve augusztus 19-én huzd rá cigány ....! címmel primásversenyt tartanak. az esten többek között balogh albert, bobé gáspár ernő, boross lajos, déki lakatos sándor, járóka sándor, lakatos béla, vörös kálmán szórakoztatja a közönséget. a műsort vezeti és közreműködik: lakatos gabriella. a verseny egyik célja: a verbunkos hagyományok fejlesztése.

augusztus 15-én, 16-án és 17-én három napra a kolo jugoszláv állami táncgyüttes veszi birtokába a margitszigeti szabadtéri színpadot. a dragomir vukovics által evezetett együttes műsorán a bánátból, boszmiából, hercegovinából, szerbiából, szlovéniából és a vajdaságból származó táncok szerepelnek. ugyanakkor műsoron marad még az aida és a mefistofele is, amelyeket még egy-egy alkalommal tekinthetnek meg az opera rajongói.

augusztus 19-ig játszik a városmajori színpad, ahol továbbra is katarjev „bolond vasárnap”, című zenés bohózat marad műsoron. egy nappal később augusztus 20-án zár a budai parkszínpad, ahol lehár ferenc luxemburg grófja című operettjét játsszák.

/folyt.köv./

- 5 -

14'

m

bb.3./a minszki ..... 1. folyt./ok

ab budai várjátékok jelentős eseményeének ígérkezik a nemzeti színház hagyományos vendéggjátéka a budai vár királypincéjében, ahol ezúttal egy illés endre művet tekinthet meg előadásukban a közönség. zenei udvarban klasszikus és modern szerzők zenés komédiáit élvezhetik a komolyzene kedvelői, ismert művészek tolmácsolásában. a mátyás templomban öt alkalommal rendeznek orgonahangversenyt, amelyen a hangszer legkiválóbb hazai és külföldi művészei tolmácsolják a zeneirodalom remekeit. a halászbástyán augusztus 24-ig minden szombaton este szabadtéri koncertek ígérnek kellemes időtöltést, ugyanitt vasárnap délelőttönként 11 órakor térzene vidítja az arra sétálókat. a folklór centrumban a fővárosi művelődési házban szeptember 30-ig minden este 8.45 órakor magyar népzene és táncműsor nyújt bepillantást - első sorban a hazánkba látogató külföldiek számára - a magyar népművészet kincsestárába./mti/

---

bb.5. négymillió forint munkásokra a ganz mávában

i ni/s/ie/ok -cz

1974. július 26.

a jövő év első negyedében elkészülő 75 lakás tulajdonosát már kijelölték a ganz mávában mini lakótelepén. a leendő lakók közül 50 munkáscsalád. a következő 150 lakást 1976 első felében, illetve végére adják át.

a vállalat támogatásával tavaly 81 lakás készült el. a mostani munkáslakásépítésekhez idén és jövőre két-két millió forint támogatást nyújtanak a fejlesztési alapból. félmillió forintból, amelyet a részesedési alapból biztosítanak, kölcsönöket adnak az otthonot teremtőknek. a munkások - az állami kedvezményeken kívül - a lakások árának 20 százalékát hosszulejáratu kamatmentes kölcsönként megkapják.

a ganz mávág dolgozóinak kadai utcai kislakótelepén nem lesz gond a bevásárlás, mert az első épülettel szemben már ábc-áruház van, s odalátzik a patyolat és a fodrász üzlet felirata is. a kadai-közben modern általános iskola áll, a legkisebbeknek pedig 100 személyes óvodát kezd hamarosan építeni a x. kerületi tanács.

/mti/

Mr

---

- 6 -

bb.7. munkások házi könyvtárai

i ro/s/hi/ok la

1974. július 26.

nagy visszhangra talált az ünnepi könyvhét alkalmából a ganz-mávában kezdeményezett könyvterjesztési mozgalom - mondták az állami könyvterjesztő vállalatnál. a mozgalom célja: a szocialista brigádtagok házi könyvtárának kialakítása és fejlesztése. a ganz-mávában 300 brigád karolta fel a kezdeményezést, és felhívásukra a csepel művek, az orion, a malév, a kistext, a ganz villamossági művek, a vörös október ruhagyár és a budafoki pincegazdaság dolgozói csatlakoztak a mozgalomhoz.

az előzmény: a brigádok írásban pályáztak, hogy milyen művekből állítanák össze saját könyvtárukat. már ezek a pályaművek is sok lelkesedésről és a téma iránti érdeklődésről árulkodtak, mégis meglepte a szakembereket az a gyorsaság, ahogy a ganz-mávában elindult a házi könyvtárak tényleges létrehozását célzó akció. hozzájárult ehhez az állami könyvterjesztő vállalat is: „könyvespolcra .....,” címmel ajánló jegyzéket adott ki, amely arra hivatott, hogy 12 ezer brigádtaghoz eljutva elindítsa a könyvvásárlást, megalapozza továbbfejlessze a házi könyvtárakat.

úgy tűnik, hogy a könyvterjesztésnek a szocialista brigádokkal megteremtett kapcsolata nem kampányszerű. az állami könyvterjesztő vállalat - a szakszervezetek országos tanácsa segítségével - egyre több szocialista brigád részére küldi meg az érdekes könyvujdonságok című havi kiadványát, amelyben nemcsak a legfrissebben megjelenő könyvekről értesít, hanem rövid eligazító tájékoztatást ad az irodalmi élet, a könyvkiadás újdonságairól. eddig csaknem 5000 brigádot „jegyeznek”, az ákv-nál.

a szocialista brigádok egyik fontos vállalkozásában, a tanulásban mutattak tehát példát a ganz-mávág brigádjai, és remélhető, hogy az említett nyolc nagyüzem kollektíváin kívül további brigádok csatlakoznak a házi könyvtár - mozgalomhoz./mti/

---

- 7 -

t

bb.8. huszonegy törpevizmü - további 50 ezer ember jut vezetékes ivóvízhez zalában

vid/kz/ok -cz

1974. július 26.

zala megye negyedik öt éves terve 21 községi törpevizmü építését irányozta elő. közülük 10 már elkészült, 9 most épül, kettőnek az építését pedig most készítik elő a tanácsok. két vizmü átadását - a gutorföldit és balatonmagyaródit - augusztus 20-ra tervezik.

a negyedik öt éves tervben zala megye tanácsa 124 millió forintot fordít községi törpevizmüvek építésére. a jelen terv- időszak első évében a zalai községeknek még csak a 14 százalékában volt vezetékes ivóvíz. ez az arány 1975 végére 30-32 százalékra emelkedik. gyakorlatilag a 124 millió forintos beruházással 52-53 ezer falusi lakos jut a megyében vezetékes ivóvízhez.

a folyamatban lévő építési, szerelési munkákkal egyidőben a tanács építési, közlekedési és vízügyi osztálya megkezdte az ötödik öt éves tervben szereplő törpevizmüvek létesítésének előkészítését. már végleges a döntés, hogy a következő tervidőszak elején további 6 zalai község kap vizmüvet./mti/

-.-

bb 6. októberben nyílik az állandó kiállítás - megújul a jászberényi jász muzeum

vid/um fm cz

1974. július 26.

a jászberényi jász muzeumot - amely az idén ünnepli fennállásának 100. évfordulóját - felújítják a centenáriumra. az épületet tatarozzák, központi fűtéssel látják el, a gazdag helytörténeti anyag tárolására pedig új raktárhelyiségeket alakítanak ki. jászberény üzemei - elsősorban ahütőgépgyár - értékes segítséget nyújtanak a művelődési intézmény felújításához. egyes építési anyagokat és a központi fűtés radiátorjait ingyen kapja a muzeum, a város üzemeinek szocialista brigádjai pedig többszáz óra társadalmi munkát végeznek. a jászság gazdag helytörténeti, népművészeti anyagát őrző muzeum október 1-én nyílik meg. /mti/

-.-

- 8 -

felhasználható: 9 órától!

bb.9. a fiatalok bűnözésének visszaszorításában a lakosság is segíthet - ülést tartott a x. kerületi tanács végrehajtó bizottsága

t hy/tr/ok hi ls

1974. július 26.

kőbányán a gyermek- és fiatalok bűnözés statisztikái szerint elsősorban az intézetben elhelyezett, illetve már dolgozó fiatalok köréből kerül ki a bűnelkövetők 85 százaléka. tavaly csökkent a fiatalok bűnözés, ami azzal magyarázható, hogy 1972-ben lefűlelték a ceglédi uti garázda csoportot. másrészt a kerületi tanács és az illetékes hatóságok szoros együttműködésével már akkor közbelépnek, amikor még nem alakult ki bűnöző gale-ri - mondták el a x. kerületi tanács pénteken megtartott végrehajtó bizottsági ülésén.

figyelemre méltó összefüggéseket jeleznek a számadatok: kőbányán az összes bűnelkövetők hat százaléka volt fiatalok. a 73 tizenéves közül 54-et bíróság elé állítottak, 18-nak az ügyelmeztetéssel zárult le. hatvan százalékkal a 17-18 éves korosztályba tartozott. mélyrehatóan elemezték, milyen tényezők játszottak közre a bűncselekmények elkövetésénél. kiderült, hogy a legnagyobb szerepet a baráti környezet játssza. köismert, hogy a fiatalok csoportba verődve, galerivá alakulva olyan cselekményt is elkövetnek, amire egyedül nem vállalkoznának. az ülésen felhívták a figyelmet: a szükséges rendőri eljárásokon kívül a helyi szervek törődjenek jobban a fiatalok nevelésével. az eddigieknél is több gondot kell fordítani a fiatalok szabadidőeltöltésének irányítására, mert az unalom, a céltalanság gyakran bűnre csábít.

a bűncselekmények fajtáit vizsgálva megállapították, hogy a felelősségre vont fiatalok 10 százaléka garázdaságot, 21 százaléka társadalmi tulajdont, 24 százaléka személyi tulajdont károsító lopást, 13 százaléka betöréses lopást követett el. kiemelték, hogy a betöréses lopásért felelősségre vont személyek egyharmada volt fiatalok. tavaly a kerületben 36 gyermek követett el „bűncselekményt”, elsősorban rongálásokat: gyerekes bosszúból ablakokat zúztak be, játékos kíváncsiságból műsereket, kiállítási tárgyakat szedtek stb.

/folyt.köv./

NA

- 9 -

bb.9./a fiatalok ..... 1. folyt./ok

az ülésen elmondták, hogy a tanácsi szervek sokrétűen támogatják a rendőrséget a fiatalok bűnözésének visszaszorításában. részt vesznek az ifjúsági albizottság munkájában, együttműködnek az ifjúságával, propaganda előadásokat tartanak. a megelőzést célzó tevékenységet a gyámhatóság a rendőrséggel, az oktatási, egészségügyi intézményekkel, a nevelési tanácsadóval együtt látja el. hangsúlyozták: a gyermek- és fiatalok bűnözésének visszaszorítása társadalmi probléma, s csak akkor lehet eredményes, ha ebben a munkában valamennyi társadalmi szerv, hatóság és állampolgár együttműködik./mti/

---

bb.10. tengerentúli képgyűjtemény támasiban

vid/fm/ok -cz

1974. július 26.

harminc festményből, rajzból és metszetből álló képgyűjteményt ajándékozott szülőfalujának, a tolna megyei támasi nagyközségnek könnyű lászló amerikai magyar tanár és író. az usa saint louis városában élő könnyű lászló 60. születésnapja alkalmából és annak emlékére, hogy negyven évvel ezelőtt támasiban jelent meg az első verseskötete, küldte el ajándékát, régi könyvritkaságokkal együtt. az értékes képek megérkeztek támasiba. a festményeket kiállításon mutatják be augusztusban s végleges otthonuk a leendő támasi tájház képtárában lesz./mti/

---

bb.12. ajándékboltok slágere: minikancsók várszolódi mintákkal

vid/kz/ok -cz

1974. július 26.

pázmány józsef balatonfüredi népi-iparművész, akinek kézi festésű falitányérai keresettek a népművészeti boltokban - minikancsókat készít az ajándéktárgy-választék bővítésére. az 5-6 centiméter magas kancsók 25 féle formában készülnek és kézzel festett régi várszolódi minták díszítik.

a mini kancsók az ajándékpavilonok slágerei: különösen a külföldiek vásárolják szívesen./mti/

---

- 10 -

bb 11. hétvége

i zsu/mm um hi la

197. július 26.

kirándulóknak

érdekes egy- és többnapos kirándulásokat szervez e hét végére is az ibusz és a tit. akinek csak a vasárnapja szabad, kellemesen töltheti idejét a veszprém-csopak-balatonfüred utvonalon rendezett kiránduláson. aki pedig a hegyvidéket szereti, utazhat vasárnap a miskolc-tapolca-lilla-füred utvonalon is. a szekszárd-gemenc utra másfél napos, örség-göcsejre két és fél napos kirándulást indítanak.

városnéző tura keretében a hétvégén sopront tekinthetik meg az érdeklődők. a szomszéd megyékkel is kirándulások során szeretné megismertetni a budapestieket az ibusz és a tit, vasárnap bács-kiskun megye székhelyére, kecskemétre látogathatnak, ahol városnézési program várja őket. nagykőrösön az arany jános muzeumot, cegléden a kossuth muzeumot tekinthetik meg.

muzeumlátogatóknak

a műcsarnokban simon béla festőművész és cs.kovács lászló szobrászművész, valamint nagy sándor festőművész tárlata, ujdonságként pedig az elkötelezett szlovák művészet című kiállítás tekinthető meg.

érdekesekek azok a római kisbronz tárgyak is, amelyeket a hónap műtárgya sorozat kiállításán mutatnak be a magyar nemzeti muzeumban. az öntött kisplasztikai emlékek elsősorban a lakóházakban berendezett oltárfülkékből kerültek ki az időszerűségünk előtti i. században, főleg itáliában, illetve a birodalom nyugati és keleti tartományaiban.

vidéken hasznos és kellemes időtöltést ígér a szegedi képtárban megrendezett xv. szegedi nyári tárlat, a szombat-helyi savaria muzeumban pedig a iii. fal- és tértextil biennálé.

a magyar nemzeti galériában vasárnap szinyei-merse pálművészetével és a galériában található régi művészeti emlékekkel, valamint mednyánszky lászló alkotásaival ismertetik meg a látogatókat csoportos tárlatvezetés kapcsán. a művészeti sétákon szombat délután a belváros rejtett emlékei, vasárnap pedig a mátyás templom és környékének régiségei tárulnak fel a látogatók előtt.

/folyt.köv./

- 11 -

M

zenebarátoknak

pénteken a tit bach orgonahangverseny-sorozatának újabb előadására kerül sor a várbeli bécsi kapu téri templomban. vasárnap a postás művelődési központ benczur utcai szabad-téri színpadán mozart-szimfóniát és az f-dur hegedüverseny csendül fel a postás szimfónikus zenekar és hantó erika hegedűművész előadásában.

a pest megyei idegenforgalmi hivatal programjában szombaton „musica ex visegrado”, címmel a visegrádi mátyás palotában rendeznek hangversenyt, amelyen a musica antiqua hungarica együttes játszik. az i.kerületi művelődési ház rendezésében szombaton este a halászbástyán mozart és sibelius művei hangzanak fel a postás szimfónikus zenekar tolmácsolásában. a hangversenyt paavo rautio, helsinkiből érkezett zeneigazgató vezényli.

szabadtéri programok

a margitszigeti szabadtéri színpadon szombaton boito: mefistofele című operáját, vasárnap verdi: aida című operáját adják elő neves szovjet és olasz vendégszereplőkkel.

a budai parkszínpadon lehár: luxemburg grófja című operettjét, a városmajori színpadon katajev: bolond vasárnap, a körszínházban az ezeregyéjszaka című darabot láthatja a közönség. a budai várjátékok keretében a királypincében seneca: oidipusz király című darabját adják elő a nemzeti színház művészei.

aki hajlandó egy kicsit utazni a szórakozásért, vasárnap este a szentendrei teatrumban goldoni: kávéház című kétrészes vígjátékát nézheti meg.

a kiskunsági pásztor- és lovasnapok programja is érdekes szórakozást ígér a hétvégére. apajpusztán négyes és kettes fogatok versenyével, vadászugratással, lovasfutballal, akadályhajrával, csikósbemutatóval és pásztortüzzel./mti/

bb 13. új iparigazolványokat csak a rendeletben előírt helyekre és szakmákban adnak ki - a belkereskedelmi minisztérium kollégiuma a magánkereskedelemtől

1 kf/mm szb ie -cz

1974. július 26.

a belkereskedelmi minisztérium kollégiuma a közelmúltban tárgyalta a magánkereskedelem tevékenységét szabályozó 1968-ban megjelent kormányhatározat és miniszteri rendelet végrehajtását. hogyan illeszkedik bele az ágazatba a magánkereskedelem, mennyiben részese a kereskedelempolitikai célok megvalósításának? a kérdésre a belkereskedelmi minisztériumban adtak tájékoztatást az mti munkatársának.

a tanácsok 1968 óta összesen ötezer működési engedélyt adtak ki, a magánkereskedők létszámának tényleges növekedése azonban országosan alig haladta meg a kétezret. a jelenleg működő 10 822 kereskedő - részesedésük a kiskereskedelmi áruforgalomból mindössze egy százalék - közül 3 108 falun, 3 913 vidéki városokban, 3 801 budapesten tevékenykedik. legtöbb a zöldség és gyümölcskereskedő, s a vásárolókkal együtt csaknem kétezer a rövid-, kötött- és divatáru, valamint a játék- és bazáráru kereskedő.

az iparigazolványok kiadását ellenőrizve a minisztérium nem tartja túlzottnak a kereskedői létszám alakulását, sőt egyes szakmákban - például a zöldség-gyümölcs kereskedés, vegyeskereskedés, kifőzde, kávéház, tejivó stb - még több üzletre lenne szükség, főleg az ellátatlan területeken. ezzel szemben például a divatáru szakmában már több iparigazolvány kiadása nem kívánatos. az aránytalan fejlődés egyik oka, hogy a tanácsok a magánkereskedésre jeletnkezőket nem a legindokoltabb helyekre és szakmákra irányították. a minisztérium fel is hívta a figyelmüket, hogy a rendelkezések értelmében szorgalmazták, segítsék elő az üdülő- és kirándulóhelyeken, az új lakótelepeken, s a hiányos ellátottságú területeken a legfontosabb szakmákban az üzletek számának növelését. ennek érdekében foglalkoznak például azzal, hogy a teljesen ellátatlan területeken a szükséges kereskedelmi szakmákat esetleg adókedvezményrel preferálják. ugyanakkor megfontolandónak tartják a teljesen „telített”, kereskedelmi ágazatokban az iparigazolványok kiadásának esetleges felfüggesztését.

a kiskereskedők tevékenységét értékelve megállapították, hogy többségük árucikkeit helyi alapokból fedezi, s ez hasznos, mert növeli a kínálatot. különösen a zöldség-gyümölcs kereskedők hoznak fel számottevő mennyiségű árut gazdag válsztékban és igen jó minőségben. ugyanakkor azonban fogyasztói árak nem egyszer indokolatlanul magasak, nincsenek mindig arányban a minőséggel.

/folyt.köv./

7.45/szb

-13-

g15g

bbgk 13. /uj iparigazolványokat... 1. folyt./-szb

foglalkozott a kollégium a magánkisiparosok kereskedelmi tevékenységével is. a 90 ezer kisiparos közül mintegy 25 ezer kereskedik, s ezzel - a szolgáltatásokon túlmenően - az áruválasztékot színesíti, egyes cikkekben hiányt pótol. az áruértékesítési előírásokat a kisiparosok többsége megtartja, akadnak azonban olyanok, akik nemcsak saját termékeiket, hanem bedolgozóktól vagy más kisiparostól vásárolt cikkeket hoznak forgalomba, s gyakran a kereskedelmi tevékenységre külön alkalmazottat is tartanak. az állami ellenőrzések sok hiányosságot tapasztaltak árkalkulációikban és áruik minőségében is. a kisiparosok jogosulatlan kereskedelmi tevékenységére felfigyeltek, s működésüket felül is vizsgálják, annál is inkább, mert például budapest belvárosában vagy főútvonalain - a trafikokon kívül - magánkereskedő alig működik, a magánüzletek többsége kisipari bolt.

a minisztérium kollégiuma szerint a magánkereskedelemre vonatkozó kereskedelempolitikai elgondolások megfelelőek, változtatásukra nincs szükség, ugyanakkor a rendelkezések végrehajtásának módszerein van igazítani való. az ellenőrzés szigorításával, következetes felelősségrevonással hatékonyan kell fellépni a tisztességtelen magánkereskedők ellen. szükségesnek tartotta a kollégium a magánkisiparosok számlaadási kötelezettségének ismételt szabályozását. az előírások megszegőit a legszigorúbban az iparigazolvány bevonásával büntetik.

a minisztérium állásfoglalása szerint a magánkereskedelem és a magánkisipar biztonságban, nyugodt körülmények között dolgozhat, ha a jogszabályokat megtartva, társadalmi céljainak megfelelően tevékenykedik a lakosság ellátásának szolgálatában. mti/

.-.-

bb 14. szunyoginvázió szolnokon - mérgező köddel irtják a rovarokat

vid -kz szb -cz

1974. július 26.

a tiszta és a zagyva több mint egy hónapig tartó magas víz-állásával, továbbá az elmúlt hetek változékony időjárásával magyarázhatóan valóságos szunyoginvázió kezdődött szolnokon. a két folyó árterületén a levonuló víz nyomán maradt tocsogókban a szunyoglárva milliói keltek ki és a kellemetlen rovarok elárasztják a víz környéki városrészeket. a szolnok megyei köjál szunyogirtó „brigádja”, teljes erővel védekezik, éjszakánként méreggel permetezik a zagyva és a tiszta partját, valamint a tiszaligetet. az utóbbi helyen, szolnok zöldsövegében, szállásolják el egyébként a hét végén kezdődő ejtőernyős világbajnokság résztvevőit, ezért a folyótól alig néhány méterre levő, a tiszaligetben a köjál „bevetette”, a termikus aerosol elnevezésű mérgező ködöt fejlesztő berendezését is. /mti/

.-.-

8.00/szb

-14-

g20g

bb 15. nyári élelmiszer ellenőrzések

1 fj/pf szb ie -cz

1974. július 26.

a megyei /fővárosi/ élelmiszer ellenőrző és vegyvizsgáló intézetek a nyári hónapokban folyamatosan vizsgálják a bolti élelmiszerárak minőségét, a vendéglátóiparban forgalomba hozott étel- és ital-adagok mennyiségét. megállapították, hogy az elmúlt év azonos időszakához képest kevesebb a kifogásolni való, a vásárlókat lényegesen kevesebb esetben károsítják meg, de még mindig gondot okoz a szabályok, előírások be nem tartása.

a nyári időszakban, különösen a balaton-parton emelkedik, a szabálytalanságok száma. - ezt állapította meg a kaposvári intézet széleskörű vizsgálata, amely szerint 71 vendéglátóipari üzemben a bor és a presszókávé sok esetben „súlyhiányos”, volt. a minták mintegy 30 százaléka esett kifogás alá. ez az arány ugyan nem magasabb az elmúlt évinél, de mindenképpen arra utal, hogy a minőségellenőröknek a továbbiakban újabb szigorú ellenőrzés sorozatot kell tartaniuk a visszaélések megakadályozására. a vétkesek ellen szabálysértési feljelentést tettek. hasonló vizsgálatokra került sor a balaton északi partján, s itt szintén nagyszámu szabálytalanságot tapasztaltak.

a korábbi hónapokban a vásárlók gyakran kifogásolták, hogy a gyorsan romló élelmiszerek csomagjain, dobozain nem tüntetik fel a fogyaszthatóság idejét. az élelmiszer ellenőrök hasonló visszasságokat tapasztaltak, s ezekre figyelmeztették az illetékes vállalatokat. az intézkedés nyomán örvendetesen javult a helyzet: egész sor megyében, ahol ellenőrzésekre került sor, eltűntek az üzletekből a szavatossági idő feltüntetése nélkül forgalomba hozott élelmiszerek. egyebek között ilyen megállapításra jutottak a balaton déli partján végrehajtott ellenőrzések során.

a nyári italellenőrzések a minőség javulásáról tanuskodnak. mindamelllett találtak kifogásolni valót, egyebek között például nagyobb tétel cseresznyepálinka, brandy és triplesec forgalmát tiltották meg amiatt, hogy az ital összetétele nem volt megfelelő. találtak az üzletekben üledékes bort is, ezt kivonták a forgalomból és az ital átdolgozás után kerülhet csak vissza az üzletekbe. /mti/

.-.-

8.07/szb

-15-

g20g

bb 16. szeptember 1-én fonyódon megkezdí működését a somogy megyei tanács továbbképzési intézete

vid-fm szb -cz

1974. július 26.

a tanácsok és vállalatok tisztségviselőinek szakmai és politikai továbbképzése elősegítésére a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága továbbképzési intézet alapítását határozta el.

az intézet ez év szeptember 1-én kezdí működését fonyódon. feladata lesz többek között a helyi tanácsok, a megyei szakigazgatási szervek és járási hivatalok, a tanácsai vállalatok vezetőinek, különböző tisztségviselőinek, ügyintézőinek, valamint a polgári védelem terén tevékenykedők szakmai és politikai oktatása, továbbképzése, annak irányítása, szervezése és lebonyolítása. /mti/

-. -

bb 17. számítógéppel „készül”, az ut -magyar-~~ndk~~ mezőgazdasági utépitési kísérletek

1 jf/pf szb 1e -cz

1974. július 26.

az országos uthálózat fejlesztésénél külön gondot okoz a mezőgazdasági utak hálózatának kiépítése és korszerűsítése; ezeken az utakon ugyan nem erős a forgalom, de annál nagyobb súlyú járművek közlekednek rajtuk, ami alaposan igénybe veszi az utszerkezetet. probléma az is, hogy az utak építésére aránylag kis összegek állnak rendelkezésre, ennek ellenére nem lehet halogatni az építési program megvalósítását, idén ugyanis mintegy félmillió hektáron már ugynevezett termelési rendszerek működnek. ezek nagyteljesítményű járműveket alkalmaznak, s „kiszolgálásukhoz”, legalább 1500 kilométer utat kell folyamatosan kiépíteni, nem is beszélve az egyéb hagyományos üzemekről, amelyeknek hasonló igényeik vannak.

a mezőgazdasági utépitési program megvalósítása - amennyiben az összes szükségletet figyelembe veszik - évente legalább egymilliárd forintos beruházással járna. jelenleg is évente 600-700 millió forintot költenek ilyen célcsoportos beruházásra. a költségek csökkentésére, illetve a legjobb utépitési modellek kiválasztására az ndk mező-, erdő- és élelmiszer-gazdasági minisztériuma, valamint a mezőgazdasági és élelmiszer-ügyi minisztérium közös kísérletsorozatát kezdeményezett. a programban elektronikus számítógépekkel dolgoznak a tervezők, akik megállapítják, hogy milyen kölcsönhatás van a nagyteljesítményű mezőgazdasági szállítóművek és az utak felépitménye között, meghatározzák az optimális utszélességet és kiválasztják a legolcsóbb módszereket. mindehhez alapul veszik a mezőgazdasági szállítás speciális jellegéből adódó eddigi tapasztalatokat.

/folyt.köv./

8.20/szb

-16-

930g

bb 17. /számítógéppel... 1. folyt./-szb

a közös kísérletek során eddig három új utat építettek, kettőt az ndk-ban adtak át, egy pedig magyarországon. mindegyik ut 28-35 szakaszból áll. ezeken olyan anyagokat próbálnak ki, amelyekre a következő években számíthatnak a mezőgazdasági szakemberek, és amelyeknek felhasználása nem okoz a helyszínen gondot. az így elkészített kísérleti utakon a számítógépekkel meghatározott terv szerint 2-5 évig élettartam próbákra kerül sor, és sokezer mérés alapján alakítják majd ki a legmegfelelőbb konstrukciót.

a tervezés szakaszában a szakemberek az elemzésekkel máris megállapították, hogy az uthálózat kiépítése mindenképpen a biztonságosan megtérülő beruházások közé tartozik. igaz, az új utak beruházásigényesek és „létük”, a termelés mennyiségét csak közvetve növeli, de annál nagyobb mértékben fokozzák a gépberuházások hatékonyságát, javítják a szervezettséget; mindez egyúttal lehetővé teszi a termelési szerkezet korszerűsítését és a jövedelmezőség fokozását. /mti/

-. -

bb 18 268 munkáslakást épít a tiszai cipőgyár

vid-kz szb -cz

1974. július 26.

három éves lakásépítési akció kezdődött a tiszai cipőgyárban: 1976 végéig 268 új otthon épül fel martfűn a vállalat támogatásával. az ötszintes lakóházak közül az idén kettő készül el, ezekben 94 család költözik. a martfűi munkáslakásokat építő szolnoki épszer vállalat kongresszusi felajánlasként az eredeti határidőnél két hónappal hamarabb, november elejére vállalta negyven lakás kulcsának az átadását, a többi lakást pedig az év utolsó napjaiban vehetik birtokukba a lakók. a legnagyobb hazai cipőgyárban egyébként mintegy négyszázan - többségük fizikai dolgozó - várnak munkáslakásra, illetve vállalati bérlakásra. a hároméves lakásépítési program megvalósítására több mint kilencmillió forintot költ a cipőgyár, a nagycsaládoknak pedig külön kedvezményeket is adnak. /mti/

-. -

8.30/szb

-17-

935g

vbb 19. rendőrségi hírek

/s gi -cz

1974. július 26.

baranya megyében, gödre és gödrekeresztúr között tóth béla 52 éves gépkocsivezető, pécsi lakos, a személygépkocsit nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, az utkanyarban átsodródott a bal oldalra, és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője a helyszínen meghalt, utasait; vincez józsef 61 éves előadó, mohácsi lakost és kertai pál 52 éves előadó, pécsi lakost súlyos állapotban szállították kórházba.

győr-sopron megyében nyalka községben domján jenő 21 éves egyetemi hallgató, szentgyörgyölgyi lakos motorkerékpárjával elütött egy kutyát, miközben felborult és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. /mti/

bb 20. budapesti közlekedési balesetek

/mm gi -cz

1974. július 26.

\_horváth lajos 30 éves gépkocsivezető budapesti lakos nem a látási és utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a tehergépkocsit, melynek következtében a xx. kerület, dózsa györgy ut 48 szám előtt egy oszlopnak ütközött. a baleset következtében horváth lajos súlyos, nem életveszélyes, utasa könnyű sérülést szenvedett. a mentők mindkét sérültet kórházba szállították.

kósa gyula 31 éves lakatos vasadi lakos a x. kerület, zalka máté tér és pongrác utca kereszteződésében szabálytalan helyen haladt át az úttesten, és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. /mti/

9,45/gi

- 18-

10<sup>30</sup>g

vbb 21. száritani kell a gabonát

i jf/s gi ie -cz

1974. július 26.

továbbra is kisebb-nagyobb esőzések késleltetik az aratást, a mintegy 13 ezer kombájn vezetője azonban jól kihasználja az esők közötti szüneteket, és így a körülményekhez képest megfelelő ütemben halad a betakarítás.

a kombájnokból nedves állapotban kerül a gabona a szállítójárművekre, a traktorok és a tehergépkocsik a megengedettnél 4-6 százalékkal nagyobb víztartalmu gabonát közvetlenül nem is vihetik a raktárakba, előbb a száritóberendezésekre kerülnek a szemek. ezekben a napokban az elmúlt két évben beszerzett száritógépek különösen jó szolgálatot tesznek. a mezőgazdasági nagyüzemekben naponta 5 000 vagonnyi gabonát tudnak megszáritani, mintegy 20-25 százalékkal többet, mint két-három évvel ezelőtt. e gépek nélkül most ugyancsak lelassulna a nagy nyári szezonmunka, mert a gabonákat megszáritó napsugár egyelőre elkerüli a határt. a gabonaforgalmi vállalatok gépei naponta további 2 450 vagonnyi buza nedvességtartalmának eltávolítására képesek. az üzemekben is maximális teljesítménnyel járatták a gépeket, és így az új buza megfelelő, 13-14 százalékos nedvességtartalommal, ugynevezett légszáraz állapotban kerül a tárolókba.

az ipar idén 10 százalékkal növelte az anyagmozgatógépek számát, az átvevőhelyeken ezekben a napokban 4 300 gép működik, s így lényegesen meggyorsult a gabona fogadása.

az idei aratási szezon egyik jellemzője, hogy eddig lényegesen kevesebb szerződési vitára került sor a termelők és felvásárlók között. mindössze kilenc ízben kifogásolták a termelők számukra sérelmesnek vélt, vagy valóban annak számító szabálytalanságokat, rendelkezéseket. a panaszokat nyomban, még a helyszínen kivizsgálták és megfelelő intézkedéseket hoztak a vita rendezésére. /mti/

bb 22. a lottó e heti nyerőszámai

/gi -cz

1974. július 26.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a hajdusoboszlón megtartott 30. heti lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

2, 16, 34, 68, 79.

a július 29-i tárgynyerevény-sorsoláson a 27. játékhét szelvényei vesznek részt. /mti/

11,00/gi

- 19 -

1135g

bb 23. elfogadták a soproni felső-lővérek részletes rendezési tervét

vid szb -cz

1974. július 26.

az alpesi klímájú soproni üdülővidék legszebb részének, a felső-lővéreknek részletes rendezési tervét pénteki ülésén hagyta jóvá a városi tanács végrehajtó bizottsága. a soproni üdülőterületnek ez a része maradt meg leginkább ősi természeti állapotában. az elfogadott részletes rendezési terv szigorú előírásokat tartalmaz a kellemes éghajlatu és természeti szépségekben gazdag üdülővidék természeti értékeinek megőrzésére. a jövőben ezen a területen csak kevés építést engedélyeznek, s csak a tájéppbe beillő lakóépületek, üdülők építhetők. az épületek magassága a lakóövezetben maximum kétszintes lehet. az elfogadott rendezési terv szerint ebben az övezetben köztisztviselőként is csak iskola, óvoda, bölcsőde, turisztaszálló, orvosi rendelő, posta és tudományos objektum építhető, no meg természetesen az idegenforgalmat szolgáló üzletek, szórakozóhelyek. /mti/

-. -

bb 24. 85 ezer személygépkocsi kerül forgalomba az idén - jövőre kezdik árusítani a mini polskit és az új zsigulit - merkur sajtótájékoztató

t kf/mm gi ie -cz

1974. július 26.

a személygépkocsikereskedelem első féléves eredményeiről, gondjairól, újdonságairól, s a vásárlókat foglalkoztató egyéb kérdésekről tartott sajtótájékoztatót pénteken csüri istván, a merkur vezérigazgatója.

beszámolt a személygépkocsiellátás fokozatos javulásáról, s arról, hogy a merkur az első félévben 44 ezer személygépkocsit adott el, csaknem kétszer annyit, mint öt esztendeje egész évben. az idén összesen 85 ezer kocsi kerül forgalomba, tovább javul a kínálat, amelynek hatására már eddig is csökkent a várakozási idő. dáciát és moszkvicst például két-három hét alatt, zaporozsecet és polski fiatot 3-4 hónap alatt szállít a merkur. a várakozási idő a skoda egyes típusaira 6-7 hónap, és zsigulit-hoz is egy éven belül hozzá lehet jutni. a merkur az idén az eredetileg tervezett 14 ezer helyett 26 ezer gépkocsit hoz be az ndk-ból, s ez egyebek között lehetővé teszi, hogy az 1975-re visszaigazolt trabant limousine megrendeléseket már az idei iv. negyedévben kielégíthessék. tervezik azt is, hogy e típusok előjegyzését októberben, s az új megrendelések teljesítését a jövő év elején megkezdik.

/folyt. köv./  
12,30/g1

- 20 -

13<sup>10</sup>g

bb 24. /85 ezer ... 1. folyt./g1

-a kedvező eredmények mellett nem gondtalan az értékesítés. a merkur külföldi üzletfelei néhány típus szállításával késlekednek, így például polski fiatból ezer, skoda s-100 és s-100 l típusból ugyanannyi, wartburg de lux-ból 300 szállításával maradtak el az érdekelt gyárak, s emiatt a korábban vállalt átadási határidők is eltolódnak.

a merkur a második félévben a terveknek megfelelően 41 ezer személygépkocsit hoz forgalomba, köztük 13 ezer zsigulit, 2 ezer zsiguli combit, 1000-1000 moszkvicst és zaporozsecet, több mint 10.000 trabantot, 2.000 polski fiatot, 4.000 skodát és 3.000 dáciát. a vállalat megkezdte a jövő évi „előkészítést”, is, már most 50.000 autó 1975. évi szállítására van érvényes szerződése.

a vezérigazgató külön szólt a gépkocsiarak alakulásáról. elmondotta, hogy a merkur a világpiaci áruk növekedése ellenére évek óta egyenletes szinten tartja a kocsiarakat, amit az tesz lehetővé, hogy a szocialista piac a napi gondok mellett is kiegyensúlyozott. ha azt tekintjük, hogy az utóbbi években növekedett a kis hengerűrtartalmú, viszonylag olcsóbb autók behozatala, akkor az átlagárak még valamelyest csökkentek is. a tőkés piacon az idén átlagosan 5 százalékkal emelkedtek a kocsiarak, ez azonban bennünket gyakorlatilag nem érint, mert a merkur lényegében sok szocialista országból importál. a személygépkocsikereskedelem változatlanul stabil árakra törekszik, ami azt jelenti, hogy áremelkedéssel csak akkor lehet számolni, ha valamely típuson végrehajtott komoly műszaki módosítás azt indokolja, viszont árcsökkenést sem az idén, sem jövőre nem tervez a merkur.

változatlanul sokan érdeklődnek a „mini”, polski, a polski fiat 126-os típus forgalomba kerüléséről. a régen várt kiskocsi - ára 60 ezer forint körül lesz - szállítása csak a jövő év végén kezdődik, s így megrendeléseket csak akkor vesznek fel rá. tervezték, hogy az idén piacra kerül az új zsiguli, az 1.451 köbcentiméteres, 75 din lóerős vaz 2103 típus. a kocsi importjára különböző okok miatt csak jövőre kerülhet sor. a merkurnak 3000 ilyen kocsi jövő évi szállítására van szerződése, s így az értékesítés, az előjegyzés a jövő év elején indul. /mti/

-. -

bb 26. lengyel képzőművészeti kiállítás szekszárdon

vid.-fm gi -cz

1974. július 26.

lengyel képzőművészeti kiállítás nyílt pénteken a szekszárdi babits mihály művelődési központban. a tárlaton négy opolei művész - krzysztof bucki festőművész, valamint zdzisław chudy, jan maciej maciuch és mieczysław kaminska grafikusművészek - több mint ötven alkotása látható. /mti/

-. -

12,35/g1

- 21 -

13<sup>15</sup>g

bb.25. kevés az óvónő, tanító a fővárosban - nyugdíjasok segítségét kérik - teljes nyugdíjuk megtartásával vállalhatnak munkát

t pr/s/zs/fé -cz 1974.julius 26.

nyugdíjas budapesti pedagógusok segítségét kérjük, várjuk - mondta pénteki, városházi sajtótájékoztatóján dr. Mezei Gyula, a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának vezetője.

elmondotta egyebek között, hogy az idei pályázatok összesítésekor kitűnt: további 350 óvónőre lenne szükség; nem tudnak betölteni az általános iskolák alsó tagozatain 280 tanítói helyet, s kevés a szakképzett nevelő a gyógypedagógiai otthonokban is. /a középiskolákban fordított a helyzet: itt több a jelentkező, mint ahány státusz van./

az elmúlt esztendőben gyors ütemben bővült az óvodai hálózat, a iv.ötéves tervben előirányozottnál lényegesen több ilyen gyermekintézmény nyitotta meg kapuit. a fejlődéssel nem tudott lépést tartani az óvónők képzés, jól lehet ilyen jellegű oktatás már szakközépiskolákban is folyik. igaz, a szakközépiskolákban elsősorban csak 1976-ban végez majd 200 óvónő. megnövekedett a tanulólétszám az általános iskolák alsó tagozatos osztályaiban is, ezért kénytelenek képesítés nélküli pedagógusokat foglalkoztatni. budapestben 1973-ban 136 képesítés nélküli tanító és 708 szakképzetlen óvónő dolgozott, nem szeretnék azonban, ha számuk tovább növekedne. a fővárosnak 1980-ig megbízható számításai vannak arra, hogy egy-egy esztendőben hány új pedagógusra lesz szükség, a kellő létszámot a képzés bővítésével érik el. addig azonban gyors segítségre van szükség, ezért kérik az egy-két esztendeje nyugdíjba ment óvónőket, általános iskolai tanítókat, és gyógypedagógiai nevelőket: vállaljanak ismét munkát, kamatoztassák továbbra is a gyakorlatban hosszú esztendő alatt megszerzett tapasztalataikat, tudásukat, az oktatásügy iránti szeretetüket. a fővárosnak főként a külső kerületekben, elsősorban azokban a városrészekben van szüksége rájuk, ahol a közelmúltban nagy lakótelepek épültek, megsokszorozódott a gyermeklétszám. segítségüket várjuk például a xiv., a xv., a xviii., a xx., és a xxi. kerületben.

a munkaügyi minisztérium és a szot társadalombiztosítási főigazgatósága - az oktatási minisztérium kérésére - hozzájárult ahhoz, hogy a teljes munkaidőben foglalkoztatott pedagógusok fizetésük mellett egész nyugdíjukat megtarthassák. az sem akadály, ha valaki már erre az évre ledolgozta a korábbi rendelkezések szerint megengedett nyugdíjas óraszámát, hiszen az új tanévtől a nyugdíjas pedagógusok teljes munkaidőben foglalkoztathatók. a művelődési főosztály kéri a dolgozni szándékozó pedagógusokat, jelentkezzenek a kerületi tanácsoknál vagy a városházán. /mti/

12.40/fé

- 22 -

1320g

bb 27. időjárásjelentés

szb hgy

1974. július 26.

a meteorológiai intézet jelenti július 26-án 12 órakor:

a nappali felmelegedés kissé erősödik

európa-szerte továbbra is rendkívül mozgalmas az időjárás. az északnyugat felől áramló hűvös és nedves légtömegek első hulláma a hajnali órákra már bukarest, kijev, moszkva és leningrád vonaláig jutott el. vonulása során az éjszakai és a korai reggeli órákban az erdélyi-medencében, a fekete-tenger, valamint a szovjetunió európai területének nyugati felén sokfelé keletkezett eső, zápor, néhány helyen zivatar is. közép-európa felett a leszálló légmozgások hatására lassan a hűvös levegő nyugalomba jutott, így átmenetileg ismét nyugodtabbá vált az időjárás. ezeken a területeken nemcsak a nappali felmelegedés maradt el mintegy 6,8 fokkal az elmúlt évek átlagától, de a hajnali lehülés is az évszakhoz képest igern erős volt. a kárpát-medencében a következő 36 órában a nappali felmelegedés kissé erősödik.

házánkban csütörtökön a délnyugati és az északkeleti megyékben erősen, máshol változóan felhős, hűvös idő volt. északnyugaton és délkeleten általában 3,7 órán át sütött a nap. az elmúlt 24 órában főként az ország nyugati és középső vidékén sokfelé esett az eső. a lehullott eső mennyisége általában nem volt számottevő, 5 mm alatt maradt, de szentgotthárdról 7, körmendről 8 mm-t jelentettek. a hőmérséklet napközben általában 16-22 fok között alakult, de a naposabb keleti részeken még többfelé mértek 25 fokot is. péntek hajnalra északnyugaton 8-10, máshol 10-14 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős; általában napos, száraz idő volt. a hőmérséklet 11 órakor 17-20 fok között váltakozott.

budapestben csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 17,9 fok volt, 3,8 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor: 19 fok volt.

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, szórva esővel. mérsékelt, időnként élénk északnyugati, később nyugati, délnyugati szél. hűvös éjszaka. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20-25 fok között.

a duna vízállása budapestnél 568 centiméter.

/mti/

--

12.55/szb

-23-

1325g

bb 28. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig

/se gi -cz

1974. július 26.

1. a jogászság társadalmi helyzete
  2. velencei tó
  3. augusztusi szabadtéri ujdonságok
  4. külföldi vendégutazók
  5. ganz-mávag lakótelepe
  6. jász muzeum
  7. munkások házi könyvtárai
  8. törpevízművek
  9. x. kerületi tanács vb ülése
  10. képgyűjtemény tamásiban
  11. hétvége
  12. minikancsók
  13. belker. min. kollégiuma
  14. szunyoginvázió
  15. élelmiszer-ellenőrzések
  16. somogy megyei tanács továbbképzési intézete
  17. mezőgazdasági utak építése
  18. a tiszta cipőgyár munkáslakásai
  19. rendőrségi hírek
  20. balesetek
  21. száritani kell a gabonát
  22. lottó
  23. lövérek rendezési terve
  24. a merkur sajtótájékoztatója
  25. keves az óvonó a fővárosban
  26. lengyel kiállítás
  27. időjárásjelentés
  28. hírjegyzék
- /mti/

--

bb 29. folklór-fesztivál balatonföldváron

vid-fm /mné szb fm hgy

1974. július 26.

a balatoni népművészeti hét kiemelkedő eseménye, a nyolcadik folklór-fesztivál pénteken kezdődött meg balatonföldváron. a háromnapos eseménysorozatot pénteken délután az első ízben balaton mellett megrendezett gyermek népi ének-, tánc- és hangszereslisták bemutatója vezette be. tíz gyermekegyüttes mintegy háromszáz tagja - köztük a dunaujvárosi mórnicz zsigmond általános iskola táncegyüttese, a somogy megyei mesztegnyői általános iskola tánccsoportja és a balatonföldvári művelődési ház gyermek-együttese - lépett fel a szabadtéri színpadon és aratott nagy sikert műsorával. /mti/

--

13.37/szb

-24-

M 1500

bb.32./ ülést .....folyt./

a vizsgálat számos tennivalóra hívta fel a figyelmet. a kneb a jelentést elfogadta és megküldi az illetékes szerveknek.

megtárgyalta a kneb a számítástechnikai eszközök hasznosításának vizsgálatáról szóló jelentést is. a kneb 38 nagy vállalatnál és intézménynél ellenőrizte az elektronikus számítástechnikai eszközök hasznosítását. megállapította: kialakulóban vannak a számítástechnika alkalmazását megalapozó feltételek. az elengedhetetlen előkészítő, szervező munka azonban sok helyen vontatottan halad. a kneb részletes javaslatokat dolgozott ki a számítástechnika-alkalmazás ágazati irányításának és ellenőrzésének továbbfejlesztésére.

jóváhagyta a kneb a lakosságot érintő szolgáltatások és javítások számlázási rendjének vizsgálatára készült programot. 1969-ben ellenőrizték szélesebb körben a számlázást, s mivel ez utóbbi időben ismét sok panasz érkezett ezzel kapcsolatban, indokolt az utóvizsgálat.

a kneb elfogadta a tömeg-testnevelés és tömegsport helyzetének vizsgálatára készült programot, továbbá a felügyeleti és belső ellenőrzésre vonatkozó határozatok végrehajtása vizsgálatának programját./mti/

---

-25/a-

M 1610

bb 30. a nyolcadik nyírségi őszi előkészületei - gyümölcs-  
karnevál nyíregyházán

vid.-fm gi hgy

1974. július 26.

nyíregyházán pénteken megalakult a nyolcadik nyírségi őszi legrangosabb, egyben nyitó eseménye a gyümölcskarnevál és a lovasbemutató szervező bizottsága. a gyümölcskarnevált a tavalyinál is több kereskedelmi és gazdasági szerv részvételével rendezik meg. a megye jellegzetes és legszebb gyümölcseit, hangulatos, vidám felvonuláson mutatják be a város közönségének és a vendégeknek. a legszebb gyümölcskompozíciókat értékes díjakkal jutalmazzák. a megnyitó ünnepséget lovasbemutatókkal, kulturális és sportműsorokkal egészítik ki. /mti/

--

bb 31. képzőművészeti tárlat balatonbogláron

vid./gné gi hgy

1974. július 26.

pénteken a balatonboglári ugynevezett dome-kápolnában megnyitották a „mai modern képzőművészet”, című tárlatot. a felújított kápolnában - amelyet éjszaka reflektorfény világít meg -, több mai képzőművész alkotását mutatják be. a kiállítást a nyáron újabb tárlatok követik. /mti/

--

bb.32. ülést tartott a kneb

tr/ok /zs/ hgy

1974. július 26.

a belföldi turizmus helyzetét vizsgálta a népi ellenőrzés az ország 9 idegenforgalmi tájegységében. az erről szóló jelentést csollák gábor, a munkabizottság vezetője, a minisztertanács tanácsi hivatalának főosztályvezetője terjesztette elő a központi népi ellenőrzési bizottság pénteki ülésén. a vizsgálat során a belföldi turizmust kísérték figyelemmel. tavaly 2.6 millió lakos közel tízmillió éjszakát töltött kereskedelmi szálláshelyeken és 20 millióra becsülhető a saját, hétvégi házban, vagy ismerősök nyaralójában töltött vendég-éjszakák száma. 10-15 millióra tehető az egynapos kirándulásokon részt vettek száma: ellátások, szolgáltatások iránti igényük kielégítése szintén fontos feladat. az ugynevezett „bakancsos turizmus”, az ifjúsági turizmus évről-évre fejlődik. a feltételek azonban még elmaradnak az igényektől.

/folyt.köv./

M-1610

bb.33. nyolcvan tervdokumentáció társadalmi munkában

vid/fm/ok hgy

1974. július 26.

vas megyében nagy hagyományra vannak a társadalmi munkásnak. a lakóhelyszeretetre alapozva a Vas megyei tanács vb, a szakszervezetek megyei tanácsának elnöksége, a hazafias népfront megyei elnöksége és a kisz megyei bizottsága felhívással fordult a megye lakosságához, hogy az mszmp xi. kongresszusa és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére nemes versengéssel vegyenek részt társadalmi munkában a településfejlesztési tervek megvalósításában. arra kérték a lakosságot, hogy személyenként 30 óra társadalmi munkával járuljanak hozzá lakóhelyük gazdagításához.

a mozgalomhoz a tervező kollektívák, a műszaki szakemberek is csatlakoztak, és pénteken szombathelyen tanácskoztak vállalkossákkal kapcsolatos feladatokról. a megyei tanács felkérte a városi, nagyközségi, községi tanácsokat, hogy jelezzék azokat a tervmunkákat, amelyeket a közeljövőben kívánnak elkészíttetni, megvalósítani, s ehhez kérték most a műszakiak, tervezők segítségét.

a megye valamennyi helységéből összegyűjtött tervezési feladatokat ismertették a szakemberekkel, s ezekből mintegy nyolcvan tervdokumentáció elkészítésére vállakoztak társadalmi munkában.

a településfejlesztésben példamutató társadalmi munkásokat, kollektívákat erkölcsi elismerésben, kitüntetésben részesítik. a jutalmakat, kitüntetésekét 1976. április 4-én adják át./mti/

---

15.30/ok

- 26 -

MA 1615

kbb.34. szeged a fiataloké - hétezer fiatal az ifjúsági napok eseményein

vid/fm/ok hgy

1974. július 26.

a hét végén mintegy hétezer fiatal érkezik az ország egész területéről a szegedi ifjúsági napokra, amelyeket az idén rendez meg nyolcadik alkalommal a kommunista ifjúsági szövetség és az expressz ifjúsági és diákutazási iroda. az első vendégeket szállító különautóbuszok vas, veszprém, zala, hajdu, komárom, banya, békés és borsod megyéből már pénteken megérkeztek szegedre. a csoportokat megérkezésük után önkéntes fiatal idegenvezetők kísérik a szálláshelyekre, a velük maradnak a két-három napos szegedi programjuk idején is.

a fiatalok esténként megnézik a szabadtéri játékok dóm-téri színpadán a soronlévő előadásokat. felkeresik az ipari vásár pavilonjait, a képzőművészeti kiállításokat, a fogadalmi templomban és a zsinagógában orgona bemutatókat hallgatnak meg./mti/

---

bb.35. entzbruder dezső-émlékünnepség sárváron

vid/fm/ok hgy

1974. július 26.

entzbruder dezső születésének nyolcvanadik évfordulója alkalmából pénteken emlékünnepséget rendeztek sárváron. az emlékünnepséget tóth gyula, a városi pártbizottság titkára nyitotta meg, majd gerse jános, a szombathelyi forradalmi muzeum igazgatója méltatta az 1919. augusztus 20-án szombathely határában kivégzett mártír életét, munkásságát, aki sárvári születésű tanító, sopron város és megye katonai biztosa volt.

az emlékünnepség után megkoszorúzták az entzburder dezső szülőházán elhelyezett emléktáblát./mti/

---

15.40/ok

- 27 -

MA 1615

bb.36. „paprikaházasság,, kalocsán

vid/kz/ok hgy

1974. július 26.

a hazai fűszerpaprikanemesítés központjában, kalocsán megkezdtek az új fajták előállítását. kijelölték, párosítják a keresztezésre alkalmas növényeket. ezekben a napokban több-ezer paprikát „házasítanak,, a nemesítő telepen. a világhírű termék kiváló minőségének megőrzése, fokozása mellett, új biológiai tulajdonságok örökítése a cél. az utóbbi évek kutatási eredményeiből számos, a termesztéstechnológiának megfelelő hibrid került a köztermesztésbe. előnyök, hogy termésükben háromszor-négyszer több piros szinanyagot tartalmaznak, ami növeli felhasználhatóságukat. a következő lépés a fűszerpaprika formaváltása. a hegyes csövek kevésbé alkalmasak gépi betakarításra, könnyen sérülnek, zuzódnak. kisebb lenne a törfelület, ha a fűszerpaprika formája tompább, gömbölydedebb lenne. az újabb nemesítések erre irányulnak, de továbbra is feladat a tenyésztés rövidebbé és a termés fokozása./mti/

---

bb.37. hazaérkezett moszkvából király andrás

hi/ok hgy

1974. július 26.

király andrás, a muosz főtitkára a szovjet újságíró szövetség elnökségének meghívására tett hivatalos látogatásáról hazaérkezett budapestre. moszkvában szívélyes légkörű, baráti megbeszéléseket folytatott a szovjet újságíró szövetség vezetőivel a két szövetség közötti együttműködésről. fogadta őt m.v. zimjanyin, a pravda főszerkesztője, a szovjet újságíró szövetség elnöke, valamint j.a. szkljarov, az szkp központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője./mti/

---

öb.38. kitüntetések

hi/ok hgy

1974. július 26.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa földes lázlónak, a hungexpor külkereskedelmi vállalat vezérigazgatójának több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége, valamint eredményes gazdasági munkássága elismerésül, 60. születésnapja alkalmából a munka vörös zászló érdemrendje kitüntetés adományozta./folyt.köv./

- 28 -

15.50/ok

M 16<sup>20</sup>

bb.38./kitüntetés ..... 1. folyt./ok

a kitüntetést kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és bacsoni jenő külkereskedelmi minisztériumi államtitkár.

x x x

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa sándor andornénak, az mszmp központi bizottsága irodája társadalmi munkatársának több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismerésül, valamint bozsóki ferencnek, az mszmp központi bizottsága irodája társadalmi munkatársának több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége elismerésül 70. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta.

a kitüntetéseket kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke adta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és sándor józsef, az mszmp központi bizottsága irodája vezetője./mti/

---

bb.39. velencei sándor

tr/ok hi hgy

1974. július 26.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a munkásmozgalom régi harcosa, a könyvkötő ksz. több évtizeden át volt elnöke július 23-án rövid szenvedés után elhunyt. hamvasztás utáni becsusztatása augusztus 2-án 13 órakor lesz a rákoskereszturi temető munkásmozgalmi panteonjában.

mszmp vii. kerületi bizottsága

hazafias népfront vii. kerületi elnöksége

vii. kerületi tanács

/mti/

---

16.00/ok

- 29 -

M 16<sup>20</sup>

bb.40. huszár istván látogatása a kiskörei vízlépcsőnél  
vid-kz/mné/ok hgy 1974. július 26.

huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken dégen imre államtitkárnak, az országos vízügyi hivatal elnökének társaságában szolnok megyébe látogatott. kiskörén a ii. tiszai vízlépcsőnél dr.gergely istván, a szolnok megyei pártbizottság első titkára és dr.hegedüs lajos, a megyei tanács elnöke fogadta a vendégeket. nagy illés, a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetője adott tájékoztatást a kiskörei vízlépcső hasznosításának eddigi eredményeiről, majd levetítették avizmű építéséről készült dokumentumfilmet. a minisztertanács elnökhelyettese ezután megtekintette az abádszalóki lenin termelőszövetkezet öntöző telepét, majd a vízgépészeti vállalat 1-es számú kunhegyesi gyárát kereste fel. a többek között hidroglobuszokat készítő üzemben nagy lajos igazgató fogadta és kalauzolta. a gyárlátogatás után a minisztertanács elnökhelyettese szocialista brigádvezetőkkel találkozott./mti/

--

bb.41. kitüntetések  
gk/zs/ok la 1974. július 26.

a népköztársaság elnöki tanácsa bajomi lázár endre író-műfordítónak irodalmi munkásságáért, török ivánnak, a magyar állami operaház zenekara szológordonkásának művészi munkássága elismeréseként - 60. születésnapjuk alkalmából - valamint róna ilona műfordítónak szerkesztői és műfordítói munkásságáért a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést dr.molnár ferenc kulturális államtitkár pénteken adta át a minisztériumban./mti/

...-

bb.42. befejeződtek a csepeli lengyel napok  
t nn/s/hi/ok la 1974. július 26.

pénteken délután befejeződött a budapesti lengyel kultúra „lengyel napok csepelen”, akciójának rendezvénysorozata. a népi lengyelország fenállásának 30. évfordulóját köszöntő ünnepek sora, az irodalom és zene című összeállítással zárul, amely az elmúlt három évtized lengyel irodalmát tekintette át. az előadó kerényi grácia író és műfordító volt. a műsorban közreműködött kohut magda színművésznő és antal istván zongoraművész./mti/

...-

17.00/ok

- 30 -

M 17 25

bb.43. magyar egyházi vezetők a szovjetunióban  
pá/ok zs la 1974. július 26.

pimen patriarchának, az orosz ortodox egyház vezetőjének meghívására július 23-26 között moszkvában tanácskozást tartottak a szocialista országok egyházainak képviselői. a konferencián bulgária, csehszlovákia, jugoszlávia, kuba, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk és a szovjetunió egyházi küldöttségei vettek részt. a magyar egyházi delegációt dr.bartha tiber református püspök, a magyarországi ökumenikus tanács elnöke vezette.

a résztvevők megvitatták a zeurópai biztonság, a közel-kelet, a harmadik világ, a környezetvédelem és az emberi jogok aktuális kérdéseit. a magyar delegáció bucsuztatásán és fogadásán megjelent balló istván, az állami egyházügyi hivatal elnökhelyettese. jelen volt a szovjetunió budapesti nagykövetségének képviselője is./mti/

...-

bb.44. hazaérkeztek a rigai barátság tábor magyar résztvevői  
t pr/pá/zs/ok la 1974. július 26.

pénteken hazaérkezett budapestre az a 100 tagú kisz küldöttség, amely - barabás jánosnak, a kisz központi bizottsága titkárának vezetésével - egy hetet töltött a rigai szovjet-magyar barátsági táborban. a delegációt a ferihegyi repülőtéren főcze lajos, a kisz központi bizottságának titkára és a szovjetunió budapesti nagykövetségének képviselői fogadták.

barabás jános a megérkezés után elmondotta az mti munkatársának:

- felejthetetlen napokat töltöttünk a lett szovjet szocialista köztársaság fővárosában. igen jól sikerült rendezvény résztvevői voltunk, bőven jutott munkából is, szórakozásból is. az ideai barátsági tábor az ifjuság kommunista nevelésének jegyében zajlott, az egyhetes program középpontjában a neveléssel foglalkozó szeminárium állt. kicseréltük tapasztalatainkat az ideológiai, politikai nevelés elméletéről és gyakorlatáról. külön szekciókban elemezték a témát az ifju munkások, a mezőgazdaságban dolgozók, a diákok, illetve az alkotó értelmiség képviselői.

/folyt.köv./

- 31 -

17.10/ok

M 17 25

bb.44./ hazaérkeztek ..... 1. folyt./ok

-vendéglátóink gazdag szórakoztató programról gondoskodtak számunkra. jártunk halászati kolhozban és filmgyárban, tudományos intézetben és ifjúsági építőtáborban. a találkozók eredményeinek értékelése természetesen a két ifjúsági szövetség vezető testületeire vár, az azonban már most megállapítható, hogy alapvető célját elérte: jól szolgálta a magyar és a szovjet ifjúság barátságának elmélyülését, erősítését./mti/

---

bb.45. a dunán megszüntették a harmadfoku árvízvédelmi készültséget - apad a körösök felső szakasza

i sb/tr/ie/ok la 1974. július 26.

az utóbbi 24 órában dunaremeténél 520-ról 504 centiméterre csökkent a duna vízszintje, s ennek megfelelően a folyónak gönyű és rajka közötti szakaszán harmadfokuról másodfokura mérsékeltek az árvízvédelmi készültséget. budapestnél két napja változatlan a duna vízszintje, így lényegében a vízmérce 568-569 centiméternél tetőzött az árhullám. a következő napokban tehát a fővárosi duna-szakaszon is megkezdődik az apadás.

a tisza árhulláma pénteken záhonynál tetőzött. a körösök felső szakaszán megkezdődött az apadás. így a fekete és a fehér körös mentén harmadfokuról elsőfokura mérsékeltek az árvízvédelmi készültséget. az árhullám most már a folyó alsó szakaszára ért, s ezért a hármaskörösön elsőfokuról másodfokura erősítették a készültséget. a krasznán és a berettyó bal partjának alsó szakaszán még a harmadfoku készültség erői őrzik a gátakat. ágerdőmajornál a kraszna árhulláma a tetőzés óta - péntek délutánig - 41 centiméterrel apadt, s valószínűleg rövidesen ezen a szakaszon is mérsékelhetik a készültség erőit.

a duna és a tisza völgyében pénteken mintegy 1400 kilométer hosszú gátszakaszon tartottak árvízvédelmi készültséget. a harmadfoku készültség erőivel őrzött töltések néhány szakaszán kisebb szivárgás, töltésátázás ellen védekeztek. pénteken mintegy háromezer ember vett részt a védekezésben. kedvező, hogy az utóbbi 24 órában a duna és a tisza vízgyűjtő területére nem hullott számottevő csapadék, és nem adott újabb utánpótlást az áradásoknak./mti/

---

17.25/ok

- 32 -

M 180

bb.46. képzőművészeti kiállítás nyílt győrött

vid/fm/ok la 1974. július 26.

czóbel béla kossuth-díjas, a magyar népköztársaság zászlórendje II. fokozatával kitüntetett festőművész válogatott műveiből pénteken kiállítás nyílt a győri múcsarnokban. ugyancsak pénteken csornán csiby mihály „az állatvilág és a festészet”, című kiállítását nyitották meg./mti/

---

bb.47. szlovák képzőművészeti alkotások a múcsarnokban

t zsu/gk/zs/ok la 1974. július 26.

szlovák képzőművészeti kiállítás nyílt pénteken a múcsarnokban. a három nagy teremben bemutatott anyagban több mint 100 festmény, olaj, tempera, kombinált technikával készített alkotás, több mint 30 plasztikai mű és csaknem 100 grafika, köztük színes litográfia, linómetszet, fametszet és száraz tűrajz látható. a kiállító művészek az első világháború utáni és a ma élő generációt egyaránt képviselik.

a három hétig nyitva tartó tárlatot demeter sándor, a kki elnökhelyettese, szlovák részről pedig dr. pavel koys, szlovák kulturális miniszterhelyettes nyitotta meg.

a megnyitón megjelent garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes, ivan surman, a szlovák képzőművészeti szövetség vezető titkára és dr. václav moravec, budapesti csehszlovák nagykövet./mti/

---

bb.48. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

la/ok la 1974. július 26.

29. folklór fesztivál balatonfüldvára
30. gyümölcskarnevál nyiregyházán
31. képzőművészeti tárlat balatonbogláron
32. kneb ülés
33. tervdokumentáció társadalmi munkában

/folyt.köv./

- 33 -

18.10/ok

M 180

bb.48./a belföldi .... 1. folyt./ok

- 34. szeged a fiataloké
- 35. entzbruder dezső emlékünnepe
- 36. „paprika-házasság,,
- 37. hazaérkezett moszkvából király andrás
- 38. kitüntetések
- 39. elhunyt velencei sándor
- 40. huszár istván látogatása a kiskörei vizlépcsőnél
- 41. kitüntetések
- 42. csepeli lengyel napok
- 43. magyar egyházi vezetők a szovjetunióban
- 44. hazaérkeztek a rigai barátság tábor résztvevői
- 45. apadás
- 46. czóbel béle kiállítása
- 47. szlovák képzőművészeti kiállítás
- 48. hírjegyzék

/mti/

-. -

bb 49. vezess kiválóan

tr um la

1974. július 26.

cimmal az mhsz és a pest megyei közlekedésbiztonsági tanács közlekedési vetélkedőt rendezett az egy évnél nem régebbi jogositvánnyal rendelkezőknek. a versenyen mintegy 350-en vettek részt. /mti/

-. -

bb 50. butoráruháza gödöllőn

tr um la

1974. július 26.

tízmillió forintért épült 1.400 négyzetméter alapterületű szövetkezeti butoráruháza adtak át rendeltetésének pénteken gödöllőn. az avatáson megjelent dr. sághy vilmos belkereskedelmi minisztériumi államtitkár és cservenka ferencné az mszmp pest megyei bizottságának első titkára. /mti/

- 34 -

18.33/um

NA 18<sup>33</sup>

m

felhasználható 19 óra után !!

bb 51. esztergomban fogadták a duna-túra résztvevőit

vid/um fm la

1974. július 26.

huszonegy napos evezés, több mint 700 kilométeres vizi-ut megtétele után pénteken esztergomba érkeztek a 19. nemzetközi duna-túra résztvevői. a városi tanács vezetői fogadáson látták vendégül a kilenc országból érkezett evezősök vezetőit és esztergomi emléklakettel ajándékozták meg őket. a túra tagjai szombaton újabb magyar evezősök csatlakozása után folytatják utjukat. augusztus 4-én hagyják el magyarországot, majd jugoszlávia után bulgáriában fejezik be szeptember elején a mind népszerűbbé váló viziturát. /mti/

-. -

felhasználható 20.30 óra után !!

bb 52. a „jános vitéz,, a szegedi dóm-téren

vid/um fm la

1974. július 26.

pénteken este teltház előtt tartották meg a szegedi szabadtéri játékok idei második bemutatóját. kacsoh pongrác népszerű daljátéka a „jános vitéz,, került színre horváth zoltán rendezésében. a főbb szerepeket turpinszky béla, házy erzsébet, gyimesi kálmán, gobbi hilda, király levante és berdál valéria játszotta. a játékok zenekarát szalatsy istván vezényelte. a díszletek sándor lajos, a jelmezek márk tivadar tervei alapján készültek. a koreográfus barkóczy sándor volt. az előadáson 32 tagu balettkar és 150 statiszta működött közre.

a jános vitéz még július 28-án, augusztus 2-én és 10-én szerepel a játékok programján. a daljáték népszerűségére jellemző, hogy a jegyeket valamennyi előadásra elővételben megvásárolták. /mti/

-. -

- 35 -

18.38/um

NA 18<sup>38</sup>

bb.53. időjárásjelentés

gk/ok la

1974. július 26.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

kissé melegszik az idő

várható időjárás szombat estig:

időnként kisebb felhőátvonulások, valószínűleg eső nélkül. mérsékelt, változó irányú, napközben kissé megélnkülő nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton általában egy-két fokkal 20 fok fölött, a naposabb részeken 25 fok körül./mti/

-...-

bb 54. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

um la

1974. július 26.

- 49. vezess kiválóan
- 50. butoráruháza gödöllőn
- 51. duna-túra
- 52. a jános vitéz szegeden
- 53. időjárásjelentés
- 54. híryegyzék

/mti/

-.-  
- 36 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztő: koncz antal, lakatos erzsébet

20.45/um

MA 2105

**MTI.**

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség  
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel  
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

## Belföldi hírek

bb.1. mozgójárda helyett gyorsvasut a kálvin térig

i ob/tm/zs/ok hgy

1974. július 27.

mind gyümölcsözőbb együttműködés alakul ki a tudományos kutatóműhelyek és a városfejlesztési tervek kivitelezői között. a fővárosi fejlődéséért felelős irányító intézmények rendszeresen kikérik az egyetemek illetékes szakembereinek a véleményét a budapest jövőjét döntően befolyásoló feladatok megoldásának módzatairól.

dr.turányi istván, a budapesti műszaki egyetem közlekedés-üzemi tanszékének tanszékvezető tanára, az mta közlekedési bizottságának elnöke elmondta az mti tudományos munkatársának, hogy a tanszék - a fővárosi tanács megbízásából - érdekes vizsgálatokat folytatott. ismeretes, hogy az eredeti elképzelések szerint a csepeli gyorsvasutat „bevezetik”, a kálvin tere. utóbb azonban felmerült egy újszerű, mindenképp figyelmet érdemlő indítvány a vasuti pályaszakasz meghosszabbítása „megtakarítható”, ha a gyorsvasut jelenlegi végállomásától az utasforgalmat mozgójárdával bonyolítják le a végállomás és az üllői út -nagykörút keresztződése, azaz az észak-déli metró között. jobb, gazdaságosabb-e ez a megoldás az eredeti tervnél - erre a kérdésre kereste a tudományos választ a tanszék.

- első lépésként alapos, minden fontos szempontot figyelembe vevő utasáramlási vizsgálatokat végeztünk, amely azt igazolta, hogy a XXI. kerületből érkezők zömének uticélja a belváros. ez már az eredeti terv mellett szólt, hiszen annak megvalósításával a közlekedés gyorsaságát hátráltató átszállások száma csökkeni fog./folyt.köv./

- 1 -

MA